

Raadsbrief

Made, 24 september 2024

Registratienr.: 20240353682024035368

Onderwerp:	Stand van zaken Ontwerptafel regio Moerdijk
Portefeuillehouders:	T.C.N. Simons en J.G.M. Vissers
Ambtelijke coördinatie:	Grondgebied
Steller:	W. van Oosterhout

Aanleiding:

Op 11 juni hebben wij u met een raadsbrief geïnformeerd over de grote infrastructurele energieprojecten die spelen in onze gemeente. De integrale afstemming van deze projecten vindt plaats aan de Ontwerptafel Powerport regio Moerdijk.

Met deze brief willen wij u informeren over de huidige stand van zaken over de Ontwerptafel Powerport regio Moerdijk. We delen de inzichten tot nu toe en maken een doorkijk naar de komende periode. Hierbij gaan we ook in op communicatie en participatie. Deze raadsbrief wordt gedeeld in de gemeenten Moerdijk, Drimmelen en Geertruidenberg.

Opdracht Ontwerptafel Powerport

In het Haven- en Industriegebied Moerdijk tot en met het Amergebied Geertruidenberg speelt een grote optelsom van opgaven op het gebied van energie-infrastructure, circulaire economie, landbouwtransitie, bodem en water, goederenvervoer, mobiliteitstransitie personenvervoer en wonen. Opgaven concurreren om dezelfde schaarse ruimte, zetten de leefbaarheid onder druk en leiden tot grote zorgen bij agrariërs.

In juni 2023 hebben het rijk en de regio samen afgesproken om de Ontwerptafel Powerport regio Moerdijk op te richten. Doel van de ontwerptafel is om te komen tot een integrale, gebiedsgerichte uitwerking waarbij leefbaarheid en brede welvaart randvoorwaardelijk zijn. De ontwerptafel Powerport regio Moerdijk is een samenwerkingsverband van de ministeries van Klimaat en Groene Groei (voorheen Economische Zaken en Klimaat), Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (voorheen onderdeel van Binnenlandse zaken), Infrastructuur en Waterstaat, de provincie Noord-Brabant en de gemeenten Moerdijk, Geertruidenberg en Drimmelen. De ontwerptafel heeft formeel een adviserende rol. Besluiten worden genomen in de lijn van de individuele projecten. Het is momenteel onderwerp van gesprek of de status van de ontwerptafel meer leidend moet zijn.

Proces Ontwerptafel Powerport regio Moerdijk

Het Proces van de Ontwerptafel bestaat uit 4 fasen:

Fase 1 Inventarisatie: welke opgaven spelen in het gebied. Deze fase is afgerond. In de brief van 11 juni 2024 hebben wij u hierover geïnformeerd.

Fase 2a Verkenning: welke ruimte is er (te maken) binnen het bestaande Haven- en industriegebied Moerdijk (HiM) en het Amergebied Geertruidenberg. In de onderzoeken wordt dat aangeduid met “binnen de hekken”. Deze fase is afgerond. De bevindingen delen wij in deze brief.

Fase 2b Verkenning: welke ruimte is er (te maken) “buiten de hekken” van haven- en industriegebied Moerdijk en het Amergebied Geertruidenberg. Hierbij kijken we op drie schaalniveaus:

- Nationaal: in andere zeehavenclusters
- Regionaal: in de regio Breda-Tilburg, West-Brabant West of in Zuid-Holland
- Lokaal: binnen de Powerport gemeenten

Fase 3 Opstellen van een totaalplan voor het Powerport gebied (scope nu - 2050). Met behulp van de vergaarde kennis in de voorgaande verkenningfasen stellen we een integraal ontwikkelperspectief op. Participatie maakt onderdeel uit van dit traject.

Conclusiesinventarisatie en technische verkenning “binnen de hekken”

- Als alle geïnventariseerde projecten en opgaven een plek moeten krijgen binnen de regio Moerdijk dan moet rekening worden gehouden met een ruimtebeslag tussen de 180 ha. - > 1.000 ha. De grootste ruimtevragers zijn de energie-infrastructuur en een mogelijke uitbreiding van bedrijventerrein voor circulaire industrie.
- Haven Moerdijk heeft een sterke knooppuntfunctie vanwege de multimodale ontsluiting, de hoge milieucategorie, de aansluiting op het buisleidingennetwerk en de beschikbare faciliteiten. Met de toevoeging van energiebeschikbaarheid wordt de aantrekkelijkheid als economische vestigingslocatie alleen maar sterker. Deze zelfversterkende economische cyclus leidt tot een ruimte-schaarste spiraal die de leefbaarheid onder druk zet. Uit het faciliteren van de ene ruimtevraag vloeit een nieuwe ruimtevraag voort.
- De voorliggende ruimtevraag past niet binnen de hekken van het Haven- en Industriegebied Moerdijk en het Amergebied Geertruidenberg.
- “Binnen de hekken” is 0 ha vrij beschikbare ruimte. Ook bij uitgeefbare gronden gelden technische en/of milieukundige belemmeringen waardoor deze niet zomaar kunnen worden ingezet.
- “Binnen de hekken” is < 245 ha. ruimte beschikbaar te maken.
 - 50 ha op het chemiecluster Moerdijk
 - 50 ha. middels gefragmenteerd uitplaatsen van zittende bedrijven in Moerdijk
 - 95 ha. indien de Roode Vaart reservering tot ontwikkeling wordt gebracht (reservering opgenomen in omgevingsvisie Moerdijk).
 - 50 ha. in het Amergebied Geertruidenberg.

Voor al deze gebieden gelden technische, juridische en milieukundige belemmeringen waardoor deze potentiële ruimte niet zomaar kan worden ingezet. Daarnaast is de vraag of het wenselijk is om zeer schaarse economische gronden (hoge milieucategorie, kade gebonden) in te zetten ten behoeve van energie-infrastructuur.

- Er is een integrale visie nodig, die recht doet aan de opgaven en een leefbare omgeving. De huidige aanpak van elkaar opvolgende “losse” projecten leidt tot een suboptimaal resultaat en vastlopen.
- Zie Bijlage 1 voor de managementsamenvatting.

Naar aanleiding van de verkenning heeft de kopgroep Powerport regio Moerdijk besloten om:

- Een technische verkenning te starten naar ruimte buiten de hekken op drie schaalniveaus.
 - Nationaal: in anders zeehavens
 - Regionaal: in West-Brabant West, Breda-Tilburg en Zuid Holland Zuid.
 - Lokaal: buiten de hekken in de Powerport gemeenten
- Te onderzoeken of de governance van de ontwerptafel verstevigd kan worden richting politiek-bestuurlijke aanhaking van het rijk.
- Te komen tot een investeringsstrategie gericht op een gebiedsgerichte aanpak in plaats van op projectfinanciering.

Doorkijk vervolg

In het proces van de ontwerptafel zijn we op dit moment bezig met de eerste stappen ten aanzien van de inventarisatie van de mogelijkheden “buiten de hekken”. Hierbij worden interviews en bijeenkomsten gehouden met stakeholders en andere partijen op de verschillende schaalniveaus. Over de uitkomsten van deze fase zullen wij u informeren. Naar verwachting wordt deze fase eind van dit jaar opgeleverd.

Na oplevering van de technische verkenning naar mogelijkheden “buiten de hekken” zal bekeken worden hoe de tot nu toe opgehaalde kennis richting kan geven aan fase 3, het opstellen van een totaalplan. Momenteel wordt verkend of/hoe hier bestuurlijk gesprek over kan worden gevoerd met de betrokken ministers.

Communicatie en participatie

In fase 3 zal ruimte zijn voor participatie. Hierbij is het belangrijk dat vooraf de scope van de participatie wordt bepaald. Waar is wel en waar is geen ruimte meer voor inspraak? Vooruitlopend hierop wordt nu al ingezet op communicatie. De materie is immers complex en het is van belang dat inwoners en belanghebbenden voorafgaand aan een participatietraject kennis kunnen nemen van de complexe opgaven die er ligt in dit gebied. Aan de ontwerptafel is afgesproken te werken aan gezamenlijke informatievoorziening. Een voorbeeld hiervan is het informatiefilmpje over de Ontwerptafel Powerport dat van de zomer is gemaakt, zie [Powerport Animate \(youtube.com\)](#). Deze informatie is ook te vinden op de website van onze gemeente.

Ter informatie wijzen wij u op de projectwebsites van de drie gemeenten. Hierop worden actuele ontwikkelingen gepubliceerd.

- [Energieprojecten Moerdijk](#)
- [Energieprojecten Geertruidenberg](#)
- [Energieprojecten Drimmelen](#)

Bijlage:

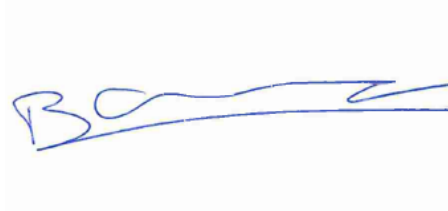
- Managementsamenvatting verkenning “binnen de hekken”

Burgemeester en wethouders van Drimmelen,

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'A.J.M. Martens', written over a horizontal line.

A.J.M. Martens

Gemeentesecretaris

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'B.H.G. Scholtze', written over a horizontal line.

B.H.G. Scholtze

Burgemeester